

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617200311
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4617200311.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom v právnej veci navrhovateľa: V. N., nar. X. V. XXXX, bytom G., zast. advokátom: JUDr. Ľubomír Kišac, Škultétyho 1597/7, Topoľčany, proti manželke: Y., nar. X. V. XXXX, trvalo bytom G. zast. advokátkou: JUDr. Zuzana Valaská, Škultétyho 6, Topoľčany, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom: Z., nar. X. F. XXXX, V. nar. XX. F. XXXX a O., nar. XX. X. XXXX, zast. procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo V. N., nar. X. V. XXXX a R., nar. X. V. XXXX uzavreté dňa XX. T. XXXX v G., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu G. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XXX. r o z v á d z a .

II. Maloleté deti Z. nar. X. F. XXXX, V., nar. XX. F. XXXX a O., nar. XX. X. XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým deťmi nasledovne:

každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod.,
každý nepáry kalendárny týždeň v roku v piatok od 15.00 hod. do 17.30 hod.,

v období Vianočných sviatkov:

každý páry kalendárny rok od 24. decembra od 9.00 hod. do 27. decembra do 17.00 hod.,
každý nepáry kalendárny rok od 27. decembra od 17.00 hod. do 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod.,

v období Veľkonočných sviatkov:

každý nepáry kalendárny rok od štvrtka od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod.,

v období jarných prázdnin každý kalendárny rok:

ak prípadne styk otca s maloletými deťmi na víkend na konci týždňa jarných prázdnin, od stredy týždňa jarných prázdnin od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod.,

ak prípadne styk otca s deťmi na víkend pred začiatkom týždňa jarných prázdnin, od nedele predchádzajúcej týždňa jarných prázdnin od 17.00 hod. do stredy týždňa jarných prázdnin do 17.00 hod.,

v období letných prázdnin každý kalendárny rok:

od 9. júla od 15.00 hod. do 23. júla do 15.00 hod.,

od 6. augusta od 15.00 hod. do 20. augusta do 15.00 hod.

Otec maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Matka je povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť.

IV. Otec je povinný platiť výživné na maloletú Z. nar. X. F. XXXX v sume 90 eur mesačne, na maloletého V. nar. XX. F. XXXX v sume 80 eur mesačne a na maloletú O., nar. XX. X. XXXX v sume 80 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výroku rozsudku o rozvoде manželstva.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VI. Navrhovateľ je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 463,92 eur.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 17.01.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh V. N., nar. XX.XX.XXXX (navrhovateľa - manžela - otca) na rozvod manželstva s Y. N., nar. XX.XX.XXXX (manželka - matka), ktoré bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX. Z manželstva pochádzajú tri maloleté deti, a to Z. N., nar. XX.XX.XXXX, V. N., nar. XX.XX.XXXX a O. N., nar. XX.XX.XXXX. Uzavretiu manželstva predchádzala asi dvojročná známosť. Po uzavretí manželstva rodičia začali bývať najskôr u manželkiných rodičov, neskôr sa v roku 2007 presťahovali k rodičom manžela, kde obývali hornú časť domu. Navrhovateľ uviedol, že problémy v manželstve pretrvávajú už dlhšiu dobu a ich príčinu vidí v povahe manželky, ktorá je ľahko ovplyvniteľná a prehnane verí cudzím ľuďom. Asi pred piatimi rokmi začala cez sociálnu sieť komunikovať s mužom z Trenčína, z ktorého dôvodu chcela opustiť spoločnú domácnosť. Následne aj pred tromi rokmi sa rovnaká situácia opakovala s iným mužom, s ktorým sa zoznámila cez sociálnu sieť. To sa zopakovalo týždeň pred podaním návrhu na rozvod manželstva, kedy manželka chcela opustiť spoločnú domácnosť a s deťmi sa odsťahovať za týmto mužom, pričom sa dohodla tiež na ukončení pracovného pomeru u svojho zamestnávateľa. Od tohto zámeru opustila až po dohovore blízkych a po upozornení sociálnej kurately. Navrhovateľ po týchto skúsenostiach prestal manželke dôverovať. Problémy v manželstve vznikali aj v oblasti financií, kedy mu manželka vyčítala, že míňa veľa peňazí. Manželka má tiež nezhody s jeho rodičmi, ktorí žijú v tom istom rodinnom dome a bráni stretávaniu detí s nimi. Manželka ho bez dôvodu obviňuje z nevery a z toho, že má nemanželské deti. Takisto ho ohovára pred cudzími ľuďmi. V dôsledku uvedených skutočností je ich vzájomný vzťah narušený, dochádza medzi nimi k nedorozumeniam a hádkam, pričom takáto situácia nie je v prospech maloletých detí. Pokiaľ ide o maloleté deti, navrhovateľ uviedol, že deti mal vždy rád a chce sa podieľať na ich výchove a osobnej starostlivosti. Maloleté deti sú na neho a jeho rodičov citovo naviazané, sú zvyknuté na prostredie v ktorom vyrastali, a preto je v ich záujme, aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec bude povinný a oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od 16. dňa v mesiaci do konca mesiaca a matka bude povinná a oprávnená zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od 1. dňa v mesiaci do 16. dňa v mesiaci.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa (manžela-otca) a manželky (matky), oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

3. Zo sobášneho listu vystaveného dňa XX.XX.XXXX matričným úradom G. vyplýva, že V. N., nar. XX.XX.XXXX a Y. N., nar. XX.XX.XXXX uzavreli v G. dňa XX.XX.XXXX manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W. G., zväzok XX, ročník XXXX, str. XXX pod por. č. XXX.

4. Z rodného listu vystaveného matričným úradom G. dňa 12.04.2006 vyplýva, že maloletá Z. N. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke R.. Y. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX a otcovi V. N., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z rodného listu vystaveného matričným úradom G. dňa 29.04.2009 vyplýva, že maloletý V. N. sa narodil dňa XX.XX.XXXX matke R.. Y. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX a otcovi V. N., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z rodného listu vystaveného matričným úradom G. dňa 22.12.2010 vyplýva, že maloletá O. N. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke R.. Y. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX a otcovi V. N., nar. XX.XX.XXXX.

7. V podaní zo dňa 27.02.2017 manželka navrhovateľa uviedla odlišný názor na príčiny rozvratu manželstva. Uviedla, že s navrhovateľom najprv žili u jej rodičov, nakoľko si budovali spoločnú nadstavbu v podkroví u navrhovateľových rodičov. Stavbu robili svojpomocne a po jej dokončení sa v júni 2007 do nej nasťahovali. Ide o samostatnú bytovú jednotku so spoločným vchodom zo spoločnej časti domu. Po dokončení nadstavby manželka navrhovateľa automaticky očakávala, že dôjde k prepisu vlastníckeho práva k nadstavbe na nich oboch, nakoľko si prestavbu financovali zo spoločných prostriedkov počas manželstva. K tomu nikdy nedošlo a ona sa postupne stala v dome neželaným hosťom. Negatívny postoj svokrovcov voči nej sa postupne stupňoval a v súčasnosti je ich vzťah doslova nenávisť. Keď žiadala navrhovateľa, aby situáciu riešil, nič sa nezmenilo. Preto sa rozhodli, že si budú hľadať vlastné bývanie a intenzívne hľadala nový byt či pozemok. V rámci hľadania spoločného bývania sa skontaktovala aj s mužom z Trenčína, ktorý ponúkal na prenájom dom. Bolo to v čase jej tretieho (neplánovaného) tehotenstva, kedy síce manžel tvrdil, že jej rozhodnutie o dieťati bude rešpektovať, no sám sa s ním vnútorne nestotožnil. Pravidelne sa jej vyhrážal rozvodom a vyhánal ju z domácnosti. Po hádkach sa rozhodla odísť z domácnosti k rodičom, no hneď v tú noc sa k manželovi vrátila. Jej odchod nesúvisel s uvedeným mužom a s týmto sa nikdy nestretla. Niekedy v roku 2014 sa pri hľadaní bývania cez internet zoznámila so starším pánom, s ktorým sa časom rozprávala aj o problémoch v manželstve. S týmto pánom sa rozprával aj jej manžel, no k ukončeniu komunikácie došlo po tom, ako mu začal dohovárať ako zachrániť manželstvo. Pred 4 rokmi sa dohodli, že každý z nich si bude odkladať mesačne 200 eur, aby si našetrili na vlastnú nehnuteľnosť. Ona sa kvôli tomu zamestnala, keď mala najmladšia dcéra 1,5 roka a postupne si našetrila 8.000 eur, ktoré investovala do kúpy pozemku. Pozemok stál 12.000 eur, 2.000 eur jej dal manžel a 2.000 eur jej požičali rodičia. Kúpou pozemku nič nebránilo, aby sa osamostatnili, no vyskytli sa problémy so stavbou, ktoré manžel úplne ignoroval a odmietal ich riešiť. Okrem toho jej manžel vôbec nevedel vydokladovať kde dáva peniaze, a preto mala dôvodné obavy, že tieto si odkladá bokom. Starí rodičia zo strany otca si za celý čas nevybudovali k deťom vzťah, a to napriek tomu, že bývali v jednom rodinnom dome. V nadstavbe ich nenavštevovali a nikdy nebrali deti von. K starostlivosti o deti uviedla, že jej manžel po práci potreboval oddych, a preto s deťmi chodila von sama. Deti sú prirodzene silne naviazané na matku, ktorá ako jediná sa s nimi učí a vypĺňa im voľný čas. Manžel výlety s deťmi odmietal a nikdy nevedel oceniť ich výsledky. V neposlednom rade sa jeden z najväčších problémov manželstva označila navrhovateľovu závislosť na počítačových hrách, kedy sa každý deň zhruba od 17.00 do 24.00 hod. hrá na počítači. Až po narodení tretieho dieťaťa ho poprosila, aby jej v domácnosti pomáhal, no aj tak pomáhal len občasne. Len v poslednom čase občas navaril obed cez víkend, inak bola všetka starostlivosť o domácnosť na jej pleciach. Pri odchode z domácnosti uviedla, že odchádza z domácnosti jeho rodičov a nie od neho a bola ochotná dať manželstvu druhú šancu, no manžel príčinu rozvratu vidí len v jej osobe a túto možnosť odmietol. Navštívili aj psychologickú poradňu PhDr. Geletovej, ktorá však nepriniesla želaný výsledok. Manželka so striedavou starostlivosťou o deti absolútne nesúhlasí, nakoľko je medzi rodičmi zlá komunikácia a u otca absentuje schopnosť sa o deti náležite postarať po všetkých stránkach - od stravy, cez hygienu, čistotu ošatenia, výučbu a pod. Doteraz všetky tieto veci vykonávala sama a otec sa o výchovu detí nezaujímal. Uprednostňoval vlastné pohodlie, oddych a počítač. Ako otec je pasívny a v postoji k deťom je negativistický a spochybňujúci ich schopnosti. Vyslovila podozrenie, že svojim návrhom na striedavú starostlivosť nesleduje záujem detí, ale chce jej iba zneprijemniť život.

8. Navrhovateľ v podaní zo dňa 17.03.2017 uviedol, že do nadstavby sa rozhodli nasťahovať po tom, ako manželke prekážali mnohé okolnosti a situácie, ktoré súviseli so zdravotným stavom jej starej matky, ktoré neustále denne dehonestujúco komentovala. Na stavebných prácach ich bytu sa podieľali len vykonávaním prác a nie finančne. Na financovanie stavby oni nemali peniaze z dôvodu, že ešte pred uzavretím manželstva splácal auto a po uzavretí manželstva splácali manželkinu študentskú pôžičku, platili zaškolenie manželky pre prácu v poisťovníctve a tiež museli zaplatiť pokutu, ktorá jej bola uložená daňovým úradom. Uviedol tiež, že prepis nehnuteľnosti na nich nebol možný, lebo on pochádza zo štvorčlennej rodiny, má sestru a bolo by nespravodlivé, aby časť nehnuteľnosti bola prepísaná na neho. V domácnosti manželka neustále vyvolávala konfliktné situácie a zakazovala návštevy detí u jeho rodičov. Výnimkou boli len vianočné sviatky. Nemalo význam sa s ňou hádať, lebo potom nasledovali jej prudké zmeny nálad. Jeho rodičia neboli v ich byte približne 7,5 roka a on sa nemohol zúčastniť ani na oslave 70-tych narodenín jeho matky. Jeho rodina mu nebola gratulovať ani k okrúhlim narodeninám, lebo manželka si to nepriala. Maloletá Z. si aj napriek tomu našla cestu k starým rodičom, po vyučovaní ich navštevovala, no z obavy z jej reakcií to držali v tajnosti. Keď na to manželka prišla, Z. to nevhodným spôsobom vyčítala. Navrhovateľ tiež poukázal na depresívne stavy, ktorými trpela manželka počas tehotenstiev, jej zmeny nálad a jej nezmyselné požiadavky, ktoré nevedel splniť. Jej nerozvážnosť

sa potvrdila aj pri hľadaní nehnuteľnosti, kedy bez ohľadu na ich finančné možnosti nemala problém uvažovať nad vysokými úvermi. To sa potvrdilo aj pri kúpe pozemku, kedy naletela maklérovi a kúpila pozemok, ktorý sa ukázal ako absolútne nevhodný. Od kúpy ju chcel odhovoriť, no po vyhrážkach z jej strany sa v záujme maloletých detí aj ich oboch rozhodol jej neodporovať. Navrhovateľ ďalej uviedol, že financovanie domácnosti zabezpečoval on, manželka nemala záujem ani prehľad čo v domácnosti chýba. V sobotu varil on a v nedeľu ju varenie zaujímal až po 10.00 hod. Výdavky na škôlku v G. platil on, škôlku v Y. platila manželka, keďže sa poplatky hradili elektronicky. K starostlivosti o deti uviedol, že deťom sa venoval od rána, pripravoval im raňajky, desiatu i olovrant, deti vozil do školy i zo školy a tiež na rôzne krúžky, niekedy aj 4x týždenne. Tvrdenie, že nie je na svoje deti hrdý, je nepravdivé a manipulačné. Počítačová hra, ktorú hrával, bola pre neho len relaxom, pričom nesledoval TV a nebol na sociálnych sieťach neskoro do noci ako to robila jeho manželka. Opakovane poukázal na jej nevhodnú komunikáciu s ľuďmi na sociálnych sieťach, ktorým sa zdôverovala aj o ich osobnom živote. Zotrval na požiadavke striedavej osobnej starostlivosti a za nepravdivé označil vyjadrenia matky spochybňujúce jeho starostlivosť o deti.

9. V podaní zo dňa 27.02.2017 manželka navrhovateľa uviedla, že nadstavba rodinného domu jej svokrovcov bola do manželstva financovaná navrhovateľom a po uzavretí manželstva zo spoločných finančných prostriedkov. Za lživé označila tvrdenia navrhovateľa, že kúpu pozemku jej odobril len z dôvodu, aby ju nenahneval. Pravdou je, že na kúpu nehnuteľnosti si stanovili strop 40.000 eur, obaja si šetrili peniaze za týmto účelom a na obhliadky vyše 50 nehnuteľností chodili spoločne. Navrhovateľovi nevyhovovala žiadna z nájdených nehnuteľností a zrejme mu vyhovovalo bývanie u rodičov. Čo sa týka kúpeného pozemku, ona za týždeň vytelefonovala všetky úrady, no on akékoľvek navrhované riešenie spojené s prípadnou výstavbou rodinného domu odmietal. Dôrazne odmietla navrhovateľom naznačené psychické problémy. O maloleté deti sa vždy príkladne starala a označila za absolútne znevažujúce označenie jej osoby takýmto spôsobom. Čo sa týka vzťahu starých rodičov k maloletým deťom, navrhovateľ na jednej strane píše, že s nimi nemohli byť v kontakte a na druhej strane tvrdí, že majú vrelý citový vzťah. Starí rodičia z jeho strany nemali o deti záujem a deti ich brali len ako susedov, ktorých treba pozdraviť. Vedela aj o tom, že Z. u nich bola párkrát na ich pozvanie a vadilo jej len to, že nepozývajú celú rodinu a že navrhovateľ a jeho rodičia z toho robia nejaké tajomstvo. Dôkazom nevraživeho vzťahu je aj to, že už počas konania jej zrušili v rodinnom dome trvalý pobyt. S deťmi sa navrhovateľ nikdy neučil, netrúfal s nimi voľný čas, nehrával sa s nimi a nechodil s nimi na výlety. Tieto skutočnosti potvrdia aj samotné deti.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 29.03.2017 vyplýva, že s maloletými deťmi boli vykonané pohovory bez prítomnosti rodičov a s každým dieťaťom samostatne, pričom bola vykonaná aj psychodiagnostika detí. Počas pohovoru s deťmi bolo použité klinické pozorovanie, rozhovor, T-210, test rodinných vzťahov zachytávajúci citové väzby dieťaťa, pri V. a O. kresba rodiny, pri Z. projektívny test, kresba stromu. O. počas rozhovoru uviedla, že u babky, kde teraz bývajú, je jej veľmi dobre, nepraje si opätovne sa nasťahovať do domu, kde bývali, otca má rada a chce ho len navštevovať, kedy bude ona chcieť. V projektívnej technike, kresba rodiny, dieťa úplne vynechalo otca, z testu rodinných vzťahov, pripisuje pozitívne hodnotenie väčšinou matke, otca hodnotí pozitívne len veľmi minimálne, negatívne ho nehodnotí vôbec, matke však dokáže pripísať aj záporné emócie, city. Dieťa otca emocionálne vôbec nehodnotí. Z testu vyplýva, že matku považuje za tú, ktorá je láskavá a zároveň aj vychováva. Maloletý V. uviedol, že u starých rodičov je spokojný, radikálne poprel, že by u otca býval dlhšie, ako napr. cez víkend alebo jeden-dva dni. Uviedol, že otec sa im vždy menej venoval, a preto si nevie predstaviť, čo by s ním tak dlho robil, avšak na výlet by s ním išiel rád. V teste rodinných vzťahov dieťa výrazne pozitívne city pripisuje matke, negatívne takmer žiadne, u otca prevládajú viac negatívne emócie nad pozitívnymi. V projektívnych technikách úplne vynechal otca. Maloletá Z. uviedla, že momentálna situácia, keď sú u starých rodičov, je lepšia, pretože rodičia sa stále hádali. Vie si predstaviť chodiť k otcovi, avšak nie na dlhú dobu, napr. cez víkend alebo jeden deň v týždni. Tiež si myslí, že otec sa im veľmi málo venovala tým pádom si nevie predstaviť, čo by s ním tak dlhú dobu robila. V teste rodinných vzťahov preferuje matku, avšak až v takej miere, že všetky pozitívne city dáva matke, naopak otcovi takmer všetky negatívne. Vytvorili sa v nej protikladné postoje vždy k opačnému rodičovi, idealizácia jedného a odmietnutie až zavrhnutie druhého rodiča. V závere správy je konštatované, že pre maloleté deti je momentálne prostredie u starých rodičov a s matkou bezpečnejšie, potrebujú určitú stabilitu, aby si na danú situáciu zvykli, pričom v najlepšom záujme detí je zveriť ich matke za súčasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi z dôvodu zhoršenej komunikácie medzi rodičmi.

11. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany rodičia maloletých detí dňa 22.03.2017 podpísali rodičovskú dohodu upravujúcu styk otca s maloletými deťmi každý párny víkend v čase od piatku od 15.30 hod. do nedele do 17.00 hod. a nepárny týždeň vo štvrtok od 16.00 hod do 18.30 hod. s tým, že rodičovská dohoda bude platiť do 30.03.2017.

12. Na pojednávaní konanom dňa 11.04.2017 otec maloletých detí uviedol, že trvá na striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti a správu Mgr. Pálešovej považuje za neobjektívnu. Nie je pravda, že sa nezúčastňoval na rodinných výletoch, čoho dôkazom je aj množstvo dovolení. Ako manželka spolu intímne nežijú od jesene minulého roka. Manželka sa dňa 09.01.2017 odsťahovala zo spoločnej domácnosti a s maloletými deťmi šla bývať k svojim rodičom. On v ten deň prišiel na to, že obnovila známosť s p. N.. Zotrval na svojich dovtedajších podaniach a uviedol, že s manželkou spolužitie obnoviť nemieni. Vyslovil presvedčenie, že deti ho majú radi a z toho dôvodu žiada striedavú osobnú starostlivosť. Pre deti má vytvorené vhodné bytové podmienky a v prípade, že deti budú zverené do striedavej osobnej starostlivosti, navrhol, aby nebolo určené výživné. Rodinné prídavky prepísal na deti na žiadosť manželky. Finančne prispel na maloleté deti sumou 160 eur v januári, 150 eur vo februári a 160 v marci.

13. Matka uviedla, že na dôvody rozpadu manželstva majú odlišný názor, no s rozvodom manželstva súhlasí. I zo správy Mgr. Pálešovej vyplýva, že deti majú vytvorený intenzívnejší vzťah s matkou a preferujú jej osobnú starostlivosť. S otcom sa chcú stretávať občasne ale pravidelne. Aj deti sa vyjadrili, že otec sa im vždy venoval menej. Striedavú starostlivosť kategoricky odmieta pre postoj maloletých detí, ako aj pre existujúcu nevraživosť medzi rodičmi, ktorí spolu nekomunikujú, neodovzdávajú si správy o deťoch. Otec ju pred deťmi neustále ohovára, vraví im klamstvá a ju ako matku nerešpektuje. Tiež zotrvala na svojich dovtedajších podaniach. Zverenie detí požadovala do svojej osobnej starostlivosti, výšku výživného nechala na úvahe súdu a styk otca s deťmi navrhla upraviť každý druhý víkend. K odchodu z domácnosti uviedla, že 08.01. 2017 ju navrhovateľ vyhánal zo spoločnej domácnosti, na čo mu ona povedala, že odíde. Dňa 09.01. odišla s deťmi ku svojim rodičom. Dňa 10.01 za ňou prišiel navrhovateľ a povedal, že od rozvodu neustúpi.

14. Právny zástupca navrhovateľa navrhol na pojednávaní vo veci vykonať znalecké dokazovanie. PZ manželky s vykonaním znaleckého dokazovania nesúhlasila vzhľadom na pohovor vykonaný s maloletými deťmi u psychologičky, kde je testovanie detí rovnaké.

15. Uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.04.2017 č. k. 9P/16/2017-81 bola vo veci ustanovená znalkyňa PhDr. Mária Homolová (z odboru psychológia - odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia) za účelom vypracovania znaleckého posudku.

16. Zo znaleckého posudku č. 7/2017 zo dňa 20.09.2017 vypracovaného znalkyňou PhDr. Máriou Homolovou vyplýva, že maloletá Z. je od narodenia naviazaná na matku a je v jej vývoji života prioritná. Otec je vnímaný ako človek, ktorý sa venuje svojim činnostiam a uprednostňuje pohodlie a relax. V hierarchii osôb v rodine uprednostňuje mamu, potom súrodencov, babku N. a až za týmito osobami umiestňuje otca. Znalkyňa konštatovala, že mal. Z. má k matke prioritný pozitívny vzťah, k otcovi je vzťah k ambivalencii. Maloletý V. považuje matku za lídra rodiny. K otcovi má kladný vzťah, ale uprednostňuje matku. K otcovi prezentuje nižšie zastúpenie vzťahov ako k matke. Maloletá O. v rebríku citových vzťahov uprednostňuje matku, ale hneď na druhé miesto umiestňuje otca. Znalkyňa uviedla, že u mal. O. sú vzťahy k obojmu rodičom vyrovnané. Znalkyňa uviedla, že deti spoločne prežívajú súčasnú situáciu a spoločne prejavujú tendenciu v situácii rozdelenia rodičov zostať v starostlivosti matky a s otcom udržiavať kontakt. V tomto sa javí rozsah styku každý druhý víkend od piatku do nedele ako prospešný. Pripomenula, že pre stabilizáciu detí je potrebné, aby do procesu výchovy nezasahovali starí rodičia (z oboch strán), aby deti neboli negatívne nastavené voči rodičom samotným. Taktiež bolo preukázané, že otec má snahu podieľať sa na starostlivosti a výchove detí, preto by bolo vhodné, aby styk s otcom okrem víkendov bol rozšírený aj na jedno popoludnie v týždni, v ktorom sa počas víkendu deti s otcom nestretávajú a taktiež rozšíriť styk otca s deťmi na čas prázdninového obdobia. K vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti znalkyňa uviedla, že na základe celého vyšetrenia je zjavné, že pre deti je priateľnejšou forma pobytu u matky s podmienkou zabezpečenia kontaktu s otcom.

17. V podaní zo dňa 06.10.2017 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že závery znaleckého posudku akceptuje, spochybnil ale výchovnú spôsobilosť matky vzhľadom na jej osobnostné črty. Poukázal na

ovplyvniteľnosť detí zo strany matky, u ktorej sa nachádzajú počas rozvodového konania, ako aj na nevhodnosť zásahov starých rodičov N. do výchovy detí.

18. V podaní zo dňa 06.10.2017 právna zástupkyňa manželky navrhovateľa uviedla, že k zisteniam znaleckého dokazovania nemajú výhrady. Znalecký posudok potvrdil závery Mgr. Pálešovej, ktoré otec odmietol akceptovať. Deti svojho otca nevnímali ako osobu, ktorá sa im dostatočne venovala. K zmene došlo až po odsťahovaní zo spoločnej domácnosti, keďže teraz s nimi otec občas chodí aj na výlety. Zotrvala preto na požiadavke, aby deti boli zverené do starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Výživné žiadali určiť na sumu 180 eur na mal. Z., 160 eur na mal. V. a 140 eur na mal. O.. Styk otca žiadali upraviť tak, ako v súčasnosti prebieha, a to každý párný víkend od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod.. V nepárnom týždni navrhlo upraviť styk v stredu od 15.00 hod. do 17:30 hod.. Navrhli tiež upraviť styk počas sviatkov, a to počas vianočných sviatkov každý párný rok od 24.12. od 9:00 hod do 27.12. do 17:00 hod a každý nepárny rok od 27.12. od 17:00 hod. do 01.01 nasledujúceho kalendárneho roka, počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od Veľkonočného štvrtka od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod.. Počas jarných prázdnin navrhli upraviť styk každý nepárny rok od pondelka od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod.. V čase letných prázdnin navrhli upraviť styk každý rok v čase od 09.07. od 15.00 hod. do 23.07. do 15.00 hod. a v čase od 06.08. od 15.00 hod. do 20.08. do 15.00 hod..

19. Uznesením zo dňa 26.10.2017 č. k. 9P/16/2017-137 Okresný súd Topoľčany priznal znalkyni PhDr. Homolovej znalečné vo výške 463,92 eur, ktorá suma bola poukázaná na účet znalkyne zo štátnych prostriedkov.

20. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne zo dňa 21.11.2017 vyplýva, že navrhovateľ je zamestnancom spoločnosti Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. od 01.01.2009 doposiaľ.

21. Z lustrácie v Sociálnej poisťovne zo dňa 21.11.2017 vyplýva, že manželka navrhovateľa bola v období od 03.04.2013 do 14.06.2016 zamestnaná u Ing. Petra Mongela STOREX a od 15.06.2016 do 10.01.2017 a od 16.01.2017 doposiaľ je zamestnaná v spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o..

22. Z potvrdenia o výške príjmu a z pracovného posudku zamestnanca spoločnosti ZsVS a.s. vyplýva, že navrhovateľ pracuje ako vodič pracovného stroja, svoje povinnosti si plní zodpovedne, do práce chodí načas a patrí k najspoľahlivejším zamestnancom, pričom jeho čistý priemerný mesačný príjem predstavoval v období 2/2016-1/2017 sumu 691,81 eur a v období 1-12/2017 sumu 779,02 eur. Z potvrdenia o príjme vyplýva, že navrhovateľovi je vyplácaný daňový bonus vo výške 64,23 eur mesačne. V ZsVS a.s. OZ Topoľčany je zamestnaný od 03.11.1997 ako čistič kanalizačných zariadení. V mesiaci október 2017 mu bola vyplatená mimoriadna odmena 250 eur a v mesiaci november 2017 odmena za odpracovaných 20 rokov.

23. Z potvrdenia o výške príjmu a z pracovného posudku zamestnanca spoločnosti ZKW Slovakia s.r.o. vyplýva, že manželka navrhovateľa od 15.06.2016 do 10.01.2017 pracovala a od 16.07.2017 doposiaľ pracuje na pozícii Disponent zákaznických obalov, je hodnotená ako zodpovedná pracovníčka, ktorá si riadne plní pridelené pracovné úlohy, pričom jej čistý priemerný mesačný príjem predstavoval v období 6-12/2016 sumu 672,16 eur. v období 1-12/2017 sumu 740 eur.

24. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 11.01.2018 vyplýva, že navrhovateľ poberal prídavok na dieťa v období od 01.04.2006 do 31.12.2016 a manželka navrhovateľa poberala prídavky na 3 maloleté deti od 01.01.2017 vo výške 70,56 eur mesačne.

25. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v správe zo dňa 18.01.2018 uviedol, že bytové pomery sú u oboch rodičov vyhovujúce. Na základe výsledkov znaleckého dokazovania navrhujú zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otcovi upraviť styk s maloletými deťmi tak, ako sa v súčasnosti realizuje, t. j. zhodne ako navrhuje matka vo vyjadrení k záverom znaleckého posudku.

26. Otec počas konania predložil vyčíslenie svojich výdavkov: prevádzkové náklady rodinného domu 130 eur, internet 10 eur, mobilný telefón 25 eur, televízia 5 eur, životné poistenie 20 eur, drogéria a hygienické potreby 30 eur, zdravotné náklady 20 eur, oblečenie 40 eur, doprava 50 eur, strava 270 eur, náklady na domácnosť 40 eur, oblečenie detí 90 eur, voľnočasové aktivity 70 eur, výživné 150 eur. V

tejto súvislosti predložil výpisy z účtu, rozhodnutie o vyrubení miestneho poplatku za komunálne odpady za rok 2017, doklady o zaplatení a príjmové pokladničné doklady.

27. V tlačive pre dokladovanie pomerov pre posúdenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov manželka navrhovateľa špecifikovala výdavky nasledovne: cestovné 20 eur, výdavky na stravu 300 eur, školské potreby 50 eur, krúžky detí 38 eur, hygiena 30 eur, ošatenie a obuv 100 eur, jej mobil a mobily detí 15 eur a príspevok rodičom na bývanie 180 eur.

28. Matka počas konania predložila vyčíslenie mesačných výdavkov: 384,49 eur v mesiaci január, 973,44 eur v mesiaci február, 922,23 eur v mesiaci marec 2017, 717,97 eur v mesiaci apríl 2017, 618,78 eur v mesiaci máj 2017, 995,24 eur v mesiaci jún 2017, 665,59 eur v mesiaci júl 2017, 766,10 eur v mesiaci august 2017, 805,70 eur v mesiaci september 2017, 935,72 eur v mesiaci október 2017, 831,28 eur v mesiaci november 2017 a 990,08 eur v mesiaci december 2017. V tejto súvislosti predložila výpisy z účtu, doklady o zaplatení a príjmové pokladničné doklady.

29. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 zástupkyňa kolízneho opatrovníka prezentovala názor na úpravu rodičovských práv a povinností v zhode s preloženou správou zo dňa 18.01.2018. Doplnila, že v prípade styku počas týždňa by bolo vhodné, aby sa otec vyjadril, či na tomto styku trvá z dôvodu zmeny rozvrhu hodín a krúžkov mal. detí.

30. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ pracuje v spol. ZsVS a.s. od 03.11.1997. V príjme navrhovateľa je zahrnutý aj príjem za vernostné, ktoré je vyplácané raz za 5 rokov a tiež príplatky za pohotovosť. Uviedol tiež, že 13. plat je súčasťou celoročného príjmu manželky.

31. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 právna zástupkyňa manželky uviedla, že priemerný zárobok manželky je 687,39 eur, nakoľko v celoročnom príjme bol zahrnutý aj 13. plat a naopak v ňom neboli zahrnuté zrážky na stravu. Spochybnila výdavky na niektoré položky uvádzané navrhovateľom, nakoľko niektoré sú len jednorazové a nie mesačné, náklady na životné poistenie nemá prednosť pred výživným, pričom mesačné náklady otca na stravu vo výške 270 eur nezodpovedajú nákladom jednočlennej domácnosti. Iné konkrétne položky z výdavkov otca z ich strany spochybnené neboli. Aj otec niekedy zakúpil deťom oblečenie, tieto veci môžu nosiť počas styku s ním a nedovolí im vziať si ich k matke. Otec sa s deťmi stretával celý rok 2017 v 2-trýždňových intervaloch, a to v čase od piatku do nedele, zvlášť mali upravený styk počas prázdnin a Vianoc, kedy boli tieto prázdniny podelené v rovnocennom rozsahu oboch rodičov. Zvyk tohto stretávania teda majú deti už zaužívaný vyše roka, pričom počas celého kalendárneho roka si otec vyslovene deti počas pracovných dní v týždni od matky nežiadal ani raz. Počas prvej polovice kalendárneho roka dokonca nie všetky tri deti ostali u otca na celý víkend. Často sa jedno, niekedy aj dve vrátili už po jednej noci už v priebehu soboty. Po letných prázdninách už ostávajú u otca na víkend všetky tri deti. Pokiaľ ide o informácie o školských výsledkoch a zdrav. stave detí, otec si od matky nikdy informácie sám nežiadal. Rodičia majú rozsah rodičovských práv rovnaký a o školských výsledkoch má právo sa informovať priamo v škole rovnako ako matka. Vďaka pravidelnému styku s deťmi má možnosť sa o škole, ich problémoch a záľubách informovať priamo od nich. To isté sa týka krúžkov. Čo sa týka úpravy v stredu, od októbra došlo k zmene rozvrhu a v stredu môže v pôvodne navrhnutom čase na stretnutia chodiť iba mal. V. Okrem toho zotrvali na ich poslednom návrhu na úpravu styku. V časti výživného zotrvali tiež na podanom návrhu vo vyjadrení k znal. Posudku. Zo 150 eur, ktorými otec prispieva na výživu 3 mal. detí, tvorí suma 64,23 eura daň. Bonus, a preto sa otec v skutočnosti podieľa na výživnom len v najnižšej možnej zákonnej miere.

32. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 navrhovateľ uviedol, že za posledný kalendárny rok nemá o deťoch žiadne informácie o ich školských veciach a ich zdravotnom stave. Výmena detí s manželkou nefunguje, odovzdávanie prebieha len medzi dverami bez toho, aby ho akokoľvek informovala. Styk momentálne prebieha každý páry týždeň cez víkend, nepáry týždeň počas týždňa neprebíha, nakoľko nemá k dispozícii rozvrh detí. Styk požadoval upraviť štvrtok od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., nepáry týždeň v stredu od 15.00 hod. do 17.30 hod.. Vyslovil, že čo sa týka styku počas vianočných sviatkov a letných prázdnin akceptuje návrh manželky. Jarné prázdniny žiadal upraviť každý rok od soboty od 09.00 hod. do stredy do 16.00 hod. Uviedol, že v byte žijem sám a medzičasom nedošlo k zmene. Je poberateľom daňového bonusu na všetky tri deti. Čo sa týka výživného, v prípade ak súd neakceptuje striedavú osobnú starostlivosť, navrhol výživné na maloletú Z. 90 eur a maloleté deti V.

a O. po 70 eur. Uviedol, že 10 mesiacov platil po 150 eur a 2 mesiace po 160 eur. V tejto súvislosti predložil výpisy z účtu preukazujúce platenie výživného a výdavkov na telefón, doklady o mesačných výdavkoch, ktoré mal nad rámec výživného na maloleté deti, prehľad mesačných nákladov, potvrdenie o úhrade poplatku za komunálne odpady, nakoľko deti majú u neho aj naďalej trvalý pobyt, potvrdenie o zdravotných nákladoch. Počas roka uhradil polovicu sumy za školu v prírode. K nákladom na životné poistenie uviedol, že zmluva bola uzavretá počas manželstva a bolo by nevýhodné ju zrušiť, pričom dedičmi plnenia sú ich deti. Internet, ktorý má, je potrebný minimálne z dôvodu plnenia školských úloh detí. Telefonický kontakt s manželkou neprebíha, keďže tá mu zdvihne maximálne 10% hovorov.

33. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 manželka navrhovateľa uviedla, že do augusta 2017 boli deti odovzdávané na ulici, tam mi však nadával a preto odovzdávanie detí momentálne prebieha pri bránke. Deti chcú ísť zo stretnutí s otcom skôr. Za celú dobu jej navrhovateľ ohľadom detí netelefonoval, informuje sa len u lekárky. Takisto má možnosť telefonicky sa informovať o deťoch v školskom zariadení. Spochybnila výdavky na deti vo výške 90 eur mesačne, nakoľko deti vidí v tých istých veciach opakovane, výdavky na internet, ktoré sú jeho osobnými výdavkami. Uviedla, že deti vyjadrili opakovane názor na rozsah styku a tento treba rešpektovať. K otcovi sa netešia, chodia si tam maximálne oddýchnuť. Keď sú u otca, nemajú spravené školské úlohy.

34. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 účastníci konania zhodne prehlásili, že úpravu styku počas nepárneho týždňa navrhujú v piatok od 15.00 hod. do 17.30 hod.

35. Podľa § 23 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

36. Podľa § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

37. Podľa § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

38. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

39. Podľa § 24 ods. 2 ZoR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

40. Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

41. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

42. Podľa § 25 ods. 4 ZoR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

43. Podľa § 28 ods. 1 až 3 ZoR, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

44. Podľa § 35 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyšťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

45. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

46. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

47. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

48. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

49. Podľa § 94 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

50. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

51. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že manželstvo navrhovateľa a jeho manželky je vážne narušené a trvalo rozvrátené. Dlhodobé nezhody a nedorozumenia medzi nimi vyplývajú predovšetkým z rozdielnych názorov na spoločné bývanie a financovanie domácnosti, ako aj zo negatívneho vzťahu medzi manželkou navrhovateľa a jeho rodičmi, ktorí obývajú spodnú časť rodinného domu. Veľký podiel na rozvrate vzťahov má aj nedostatočná komunikácia medzi manželmi za účelom vyjasnenia si zásadných životných situácií a rozhodnutí a najmä nedostatok snahy o riešenie vzniknutých problémov. Uvedené dlhotrvajúce nezhody postupne vyústili do ochladnutia vzájomných citov. Súd má za to, že manželstvo si už neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií. Manželia spolu nežijú, nehospodária, vzájomne si nepomáhajú, nie sú si oporou vo svojich životoch. Z ich počas konania nemeiaceho sa postoja je zrejmé, že objektívne nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia tak, aby manželstvo znovu mohlo plniť svoj spoločenský účel. Vzhľadom k tomu, že rozvrat v manželstve je hlboký a podľa názoru súdu trvalého charakteru, súd návrhu na rozvod manželstva v plnom rozsahu vyhovel a manželstvo navrhovateľa a jeho manželky rozviedol.

52. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

53. Ustanovenia citované zhora vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý

z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili) či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s týmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

54. Čo sa týka zverenia maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že otcom navrhovaná striedavá osobná starostlivosť nesleduje záujmy maloletých detí. Uvedené vyplýva zo správ kolízneho opatrovníka, znaleckého posudku, pričom v tejto súvislosti bol opakovane zisťovaný aj názor maloletých detí, ktoré jednoznačne prejavili vôľu byť zverené do osobnej starostlivosti matky s určením víkendových intervalov na stretávanie sa s otcom. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 29.03.2017 vyplýva, že pre maloleté deti je momentálne prostredie u starých rodičov a s matkou bezpečnejšie, potrebujú určitú stabilitu, aby si na danú situáciu zvykli, pričom v najlepšom záujme detí je zveriť ich matke za súčasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi z dôvodu zhoršenej komunikácie medzi rodičmi. V znaleckom posudku č. 7/2017 zo dňa 20.09.2017 znalkyňa PhDr. Mária Homolová uviedla, že deti spoločne prežívajú súčasnú situáciu a spoločne prejavujú tendenciu v situácii rozdelenia rodičov zostať v starostlivosti matky a s otcom udržiavať kontakt. V tomto sa javí rozsah styku každý druhý víkend od piatku do nedele ako prospešný. Taktiež bolo preukázané, že otec má snahu podieľať sa na starostlivosti a výchove detí, preto by bolo vhodné, aby styk s otcom okrem víkendov bol rozšírený aj na jedno popoludnie v týždni, v ktorom sa počas víkendu deti s otcom nestretávajú a taktiež rozšíriť styk otca s deťmi na čas prázdninového obdobia. K vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti znalkyňa uviedla, že na základe celého vyšetrenia je zjavné, že pre deti je priateľnejšou forma pobytu u matky s podmienkou zabezpečenia kontaktu s otcom. Z uvedených dôvodov preto súd maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky.

55. Ust. § 28 ods. 1 a § 35 ZoR určujú zákonný rámec, v ktorom sa má pohybovať súd rozhodujúci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z celého komplexu práv a povinností rodičov úprava v ust. § 28 ods. 1 ZoR zdôrazňuje tri práva a im zodpovedajúce povinnosti, ktorými sú osobná starostlivosť o dieťa, jeho zastupovanie a správa jeho majetku. Kým u osobnej starostlivosti je po prerušení spolužitia rodičov dieťaťa spoločný výkon práv a povinností z povahy veci vylúčený (ak nedôjde k zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti), toto naopak neplatí u zastupovania maloletých detí a správy ich majetku. Právna úprava tu predpokladá zachovanie prinajmenšom takej úrovne komunikácie rodičov dieťaťa, pri ktorej je legitímnou požiadavka, aby príslušné práva aj im zodpovedajúce povinnosti ostali zachované obom rodičom dieťaťa - tu inak ale samozrejme nie v podobe bezvýhradného trvania tiež na spoločnom vykonávaní príslušných práv oboma rodičmi dieťaťa (čo príslušné zákonné ustanovenia nevyžadujú), ale len v podobe práva oboch rodičov podieľať sa na výkone zastupovania dieťaťa i správy jeho majetku (úmerne záujmu i možnostiam) a v prípade nezhody o podstatnej veci v takomto smere sa domáhať i rozhodnutia súdu (podľa § 35 ZoR). Ak potom existencia práv a povinností na strane oboch rodičov je zákonným pravidlom a sústredenie takýchto práv (v celom rozsahu) len na strane jedného z rodičov iba výnimkou z neho, uplatniteľnou iba v prípadoch výslovne predpokladaných v zákone, pričom o žiaden z takýchto prípadov v prejednávanej veci nešlo, požiadavka matky na zverenie len jej práva zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok bola právne celkom neobhájiteľnou (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave 10CoP/4/2015-196 z 26. mája 2015). Súd

preto výrokom I. tiež vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

56. Pri určovaní úpravy styku otca s maloletými deťmi súd vychádzal opätovne zo záverov psychologického posúdenia a znaleckého dokazovania, ktoré po odmietnutí stredavej osobnej starostlivosti uprednostňovali styk otca s maloletými v dvojtyždňových víkendových intervaloch za súčasného určenia styku jeden deň počas nepárneho týždňa a úpravy styku počas prázdnin a sviatkov. Za vhodné súd považoval určenie styku každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod., nakoľko vyzdvihovanie si deti vo štvrtok (ako to otec požadoval po neakceptovaní striedavej osobnej starostlivosti) by narušalo denný režim maloletých detí počas školských dní. Na pojednávaní konanom dňa 18.01.2018 účastníci konania zhodne prehlásili, že úpravu styku počas nepárneho týždňa navrhujú v piatok od 15.00 hod. do 17.30 hod., a preto súd styk otca s deťmi v nepárny týždeň upravil podľa ich želania s tým, že miesto preberania detí určil v mieste bydliska detí, nakoľko je predpoklad, že meniaci sa rozvrh detí môže vytvoriť prekážku v preberaní detí v školskom zariadení, pričom je nevyhnutné, aby v prípade potreby zmeny miesta preberania rodičia v záujme maloletých detí medzi sebou komunikovali a dokázali sa dohodnúť. V období Vianočných sviatkov, Veľkonočných sviatkov a letných prázdnin súd upravil styk podľa návrhu matky, ktorý otec na pojednávaní akceptoval. Styk počas jarých prázdnin súd upravil spôsobom zohľadňujúcim tzv. bežný víkendový styk, a to tak, aby styk počas jarých prázdnin buď nadväzoval na končiaci sa víkendový styk alebo aby mu predchádzal, a to pri zachovaní rovnocenného rozsahu styku oboch rodičov počas týchto prázdnin.

57. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že čistý priemerný mesačný príjem otca maloletých detí v období 1-12/2017 predstavoval sumu 779,02 eur, pričom je mu vyplácaný daňový bonus vo výške 64,23 eur mesačne. Súčasťou jeho príjmu podľa názoru súdu sú aj odmeny mu vyplatené v mesiaci október a november 2017, hoci otec na pojednávaní tvrdil opak. Čistý priemerný mesačný príjem matky maloletých detí v období 1-12/2017 predstavoval sumu 740 eur, pričom od 01.01.2017 poberá prídavky na 3 maloleté deti vo výške 70,56 eur mesačne (čo predstavuje približne výšku daňového bonusu vyplácanému otcovi detí). Ak matka spochybňuje použitie daňového bonusu otcom, na rozhodnutie o veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, na ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť, slúži konanie v zmysle § 35 ZoR. V rozvodovom konaní však bolo preukázané, že otec maloletých detí súhlasil s prepisom prídavkov na deti na jej osobu (s účinnosťou od 01.01.2017), čo značí dohodu rodičov aj o týchto finančných záležitostiach rodiny. K vyčísleným výdavkom zo strany matky súd poznamenáva, že pre potreby posúdenia žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov matka predložila vyplnené tlačivo, v ktorom špecifikovala výdavky nasledovne: cestovné 20 eur, výdavky na stravu 300 eur, školské potreby 50 eur, krúžky detí 38 eur, hygiena 30 eur, ošatenie a obuv 100 eur, jej mobil a mobily detí 15 eur. V tlačive tiež uviedla príspevok rodičom na bývanie 180 eur, no napriek tomu, že tento výdavok vo vyčíslení mesačných výdavkov (predložených neskôr na pojednávaní) neuviedla, ňou uvedené mesačné výdavky predložené za účelom určenia výživného presahovali výdavky z uvedeného tlačiva. Súd preto vyčíslenie výdavkov predložené na pojednávaní matkou považoval za nezodpovedajúce nevyhnutným výdavkom na maloleté deti v ich veku. Výživné súd následne určil zohľadňujúc majetkové pomery rodičov, odôvodnené výdavky maloletých detí a tiež určený rozsah styku otca s maloletými deťmi. Súd určil výživné na maloletú Z. N., nar. X.. F. XXXX v sume 90 eur mesačne, na maloletého V., nar. XX. F. XXXX v sume 80 eur mesačne a na maloletú O., nar. XX. X. XXXX v sume 80 eur mesačne, čo v súčte predstavuje 250 eur mesačne, čo činí cca 32 % jeho čistého mesačného príjmu. Súdom určený rozsah styku predpokladá, že styk sa bude realizovať každý druhý víkend v roku (26 víkendov x 2 dni = 52 dni), počas Vianočných sviatkov (3 dni v páry rok, 5 dni v nepárny rok), počas Veľkonočných sviatkov (4 dni v nepárny rok), počas jarých prázdnin (ich polovica), počas letných prázdnin (2x14 dní) a tiež v piatok poobede každý nepárny týždeň. Počas tohto času bude vykonávať starostlivosť o maloleté deti ich otec, s čím sú pochopiteľne spojené výdavky, na ktoré bolo potrebné prihladiť.

58. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

59. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

60. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. Podľa § 54 CMP, ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

62. V zmysle § 57 CMP môže štát žiadať náhradu trov za situácie, keď bolo v konaní nariadené znalecké dokazovanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, avšak ani jeden z účastníkov nezložil preddavok na trovy dôkazu. V prejednávanej veci bola uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.04.2017 č. k. 9P/16/2017-81 vo veci ustanovená znalkyňa PhDr. Mária Homolová (z odboru psychológia - odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia) za účelom vypracovania znaleckého posudku. Vypracovanie znaleckého posudku žiadal otec maloletých detí napriek tomu, že zo skôr predloženej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 29.03.2017 vyplývalo, že je v najlepšom záujme maloleté deti zveriť ich matke. Matka s vykonaním znaleckého konania zásadne nesúhlasila, nakoľko závery psychologického posúdenia podľa nej zohľadňovali záujem maloletých detí ako aj ich názor. Deti zhodne trvali na zverení do osobnej starostlivosti matky. Nevhodnosť striedavej osobnej starostlivosti potvrdila aj znalkyňa PhDr. Mária Homolová v znaleckom posudku č. 7/2017 zo dňa 20.09.2017. Uznesením zo dňa 26.10.2017 č. k. 9P/16/2017-137 Okresný súd Topoľčany priznal znalkyni PhDr. Homolovej znalečné vo výške 463,92 eur, ktorá suma bola poukázaná na účet znalkyne zo štátnych prostriedkov. Otec trval na striedavej osobnej starostlivosti napriek tomu, že striedavú osobnú starostlivosť odmietali deti, za nevhodnú ju označila aj psychologička Mgr. Pálešová a závery znaleckého dokazovania potvrdili správnosť jej záverov. Zavinil tak vznik trov znaleckého dokazovania, a preto o trovách konania štátu súd rozhodlo spôsobom uvedeným o výroku VI. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti

(exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.